

Pomoc Społeczna

Procedura postępowania

Podstawa prawna:

1. Ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. (t.j.: Dz. U. z 2024r., poz. 1283);
2. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j.: Dz.U. z 2024r. poz. 424);
3. Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j.: Dz. U. z 2024r. poz. 572).
4. Ustawa z dnia 12 grudnia 2013 r. O cudzoziemcach (t.j.: Dz. U. z 2024r. poz. 769tj).

Procedury ubiegania się o pomoc społeczną:

Pomoc społeczna jest instytucją polityki państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości, zgodnie z Ustawą o pomocy społecznej (t.j.: Dz. U. z 2024r., poz. 1283);

Pomocy udziela się osobom i rodzinom w szczególności z powodu:

- 1) ubóstwa;
- 2) sieroctwa;
- 3) bezdomności;
- 4) bezrobocia;
- 5) niepełnosprawności;
- 6) długotrwałej lub ciężkiej choroby;
- 7) przemocy w rodzinie;
- 7a) potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi;
- 8) potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności;
- 9) bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych;
- 10) trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach;
- 11) trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego;
- 12) alkoholizmu lub narkomanii;
- 13) zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej;
- 13) klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Warunkiem jest także trudna sytuacja finansowa:

- dochód osoby samotnie gospodarującej nie może przekroczyć kwoty 776,00 zł tj. kryterium dochodowego (§1. ust. 1 pkt. a, Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej t.j.: Dz. U. z 2024r., poz. 1283),
 - dochód dla osób w rodzinie (dochód na osobę) nie może przekroczyć kwoty 600,00 zł zwanej kryterium dochodowym (§1. ust. 1 pkt. b, Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej t.j.: Dz. U. z 2024r., poz. 1283)
 - kwota dochodu z 1ha przeliczeniowego 345,00 zł
 - maksymalna kwota zasiłku stałego 1000,00 zł
- Przy ustalaniu sytuacji dochodowej pod uwagę bierze się dochód z miesiąca poprzedzającego złożenie wniosku lub w przypadku utraty dochodu z miesiąca, w którym wniosek został złożony, bez względu na tytuł i źródło ich uzyskania pomniejszone o:
- miesięczne obciążenie podatkiem dochodowym od osób fizycznych,
 - składki na ubezpieczenie zdrowotne określone w przepisach o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia oraz ubezpieczenie społeczne określone w odrębnych przepisach,
 - kwotę alimentów świadczonych na rzecz innych osób.

Osoby ubiegające się o pomoc, które prowadzą pozarolniczą działalność opodatkowaną podatkiem dochodowym od osób fizycznych na zasadach określonych w przepisach o podatku dochodowym od osób fizycznych, winny dostarczyć zaświadczenia wydane na podstawie przedstawionych wzorów. (art. 8 ust.7 Ustawy o pomocy społecznej t.j.: Dz. U. z 2024r., poz. 1283)

Obowiązki osób i rodzin ubiegających się o pomoc społeczną

Osoby lub rodziny, korzystające z pomocy społecznej, zobowiązane są do współpracy z pracownikiem socjalnym w rozwiązywaniu swojej trudnej sytuacji życiowej. Nieuzasadniona odmowa podjęcia pracy przez osobę bezrobotną, marnotrawstwo własnych zasobów materialnych, materialnych także ich nieracjonalne wykorzystywanie mogą stanowić podstawę do odmowy przyznania świadczeń materialnych pomocy społecznej. Również nie wywiązywanie się z uzgodnień zawartych w kontrakcie może spowodować ograniczenie lub odmowę przyznania świadczenia.

Osoby i rodziny, korzystające ze świadczeń pomocy społecznej, są zobowiązane poinformować o każdej zmianie w ich sytuacji osobistej i majątkowej, która wiąże się z podstawą do przyznania świadczeń. Świadome wprowadzanie w błąd pracownika socjalnego może spowodować zmianę decyzji na niekorzyść strony oraz naliczenie nienależnie pobranych świadczeń. Świadczenia nienależnie pobrane podlegają zwrotowi, niezależnie od dochodu.

Zgodnie z przepisami ustawy o pomocy społecznej Ośrodek świadczy różne formy pomocy pieniężnej np.:

ZASIŁEK STAŁY

Zasiłek stały przysługuje:

1. pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej, całkowicie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej ,
2. pełnoletniej pozostającej w rodzinie, całkowicie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, jeżeli dochód, jak również dochód na osobę są niższe od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie.
3. Zasiłek stały ustala się w wysokości:
4. w przypadku osoby samotnie gospodarującej - różnicy między kwotą stanowiącą 130% kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby, z tym że kwota zasiłku nie może być wyższa niż 1000 zł miesięcznie; w przypadku osoby w rodzinie - różnicy między kwotą stanowiącą 130% kryterium dochodowego na osobę w rodzinie a dochodem na osobę w rodzinie.
5. w przypadku osoby w rodzinie - różnicy między kryterium dochodowym na osobę w rodzinie a dochodem na osobę w rodzinie,
6. Kwota zasiłku stałego nie może być niższa niż 30,00 zł miesięcznie,
7. W przypadku zbiegu uprawnień do zasiłku stałego i renty socjalnej, świadczenia pielęgnacyjnego lub dodatku z tytułu samotnie wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych na skutek upływu ustawowego okresu jego pobierania zasiłek stały nie przysługuje,
8. Osobę przebywającą w domu pomocy społecznej lub ubiegającą się o przyjęcie do niego uznaje się za osobę samotnie gospodarującą, jeżeli przed przyjęciem do domu pomocy społecznej lub rozpoczęciem oczekiwania na miejsce w takim domu była uprawniona do zasiłku stałego.

ZASIŁEK OKRESOWY

1. Zasiłek okresowy przysługuje w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego:
2. osobie samotnie gospodarującej, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej,
3. rodzinie, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego rodziny,
4. Zasiłek okresowy ustala się:
5. w przypadku osoby samotnie gospodarującej - do różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby, w przypadku osoby w rodzinie - różnicy między kryterium dochodowym na osobę w rodzinie a dochodem na osobę w rodzinie,
6. Kwota zasiłku okresowego nie może być niższa niż 20,00 zł miesięcznie,
7. Okres, na jaki jest przyznawany zasiłek okresowy, ustala ośrodek pomocy społecznej na podstawie okoliczności sprawy.

ZASIŁEK CELOWY

W celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej może być przyznany zasiłek celowy. Zasiłek celowy może być

przyznany w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, a także kosztów pogrzebu. Zasiłek celowy może być przyznany również osobie albo rodzinie, które poniosły straty w wyniku zdarzenia losowego. Osobom bezdomnym i innym osobom niemającym dochodu oraz możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia może być przyznany zasiłek celowy na pokrycie części lub całości wydatków na świadczenia zdrowotne.

W szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie albo rodzinie o dochodach przekraczających kryterium dochodowe może być przyznany:

1. specjalny zasiłek celowy w wysokości nieprzekraczającej odpowiednio kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub rodziny, która nie podlega zwrotowi,
2. zasiłek okresowy, zasiłek celowy lub pomoc rzeczowa, pod warunkiem zwrotu części lub całości kwoty zasiłku lub wydatków na pomoc rzeczową

Zgodnie z przepisami ustawy o pomocy społecznej Ośrodek świadczy również pomoc w formie niepieniężnej i usługowej np.:

Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze - świadczone w miejscu zamieszkania osobie lub w rodzinie, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona. Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze mogą być przyznane również osobie, która wymaga pomocy innych osób, a rodzina, a także wspólnie niezamieszkujący małżonek wstępni, zstępni nie mogą takiej pomocy zapewnić. Specjalistyczne usługi opiekuńcze są to usługi dostosowane do szczegółowych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym. Usługi przyznaje się na wniosek osoby zainteresowanej, jej przedstawiciela ustawowego lub innej osoby za zgodą osoby zainteresowanej po przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego. W uzgodnieniu z osobą zainteresowaną ustala się ilość godzin oraz dokładny zakres usług z wyszczególnieniem konkretnych czynności do wykonania, a w szczególności z uwzględnieniem zaleceń lekarza. Osoby o dochodach niższych od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej tj. kwoty 776,00 zł nie ponoszą odpłatności za wykonywane usługi, u osób przekraczających to kryterium stosuje się tabelę opłat.

Dochód na osobę ustalony w % od kwoty kryterium dochodowego dla osoby samotnie gospodarującej	Wysokość opłaty w % ustalona od ceny 1 godziny usług dla:	
	Osób samotnie gospodarujących	Osób w rodzinie
od 0 do 100%	0%	0%
od 101% do 150%	1%	2%
od 151% do 200%	3%	5%
od 201% do 250%	5%	8%
od 251% do 300%	8%	10%
od 301% do 350%	10%	15%
od 351% do 400%	15%	20%
od 401% do 450%	20%	25%
od 451% do 500%	30%	35%
od 501% do 550%	35%	40%
od 551% do 600%	50%	50%
powyżej 600 %	100%	100%

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi

świadczone w miejscu zamieszkania dostosowane są do szczegółowych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym. Powyższe usługi, w zależności od ustalonego na podstawie wywiadu środowiskowego dochodu osoby lub rodziny, są bezpłatne lub osoba korzystająca z nich zobowiązana jest do ponoszenia odpłatności na podstawie poniższej tabeli.

Cenę 1 godziny specjalistycznych usług dla osób z zaburzeniami psychicznymi ustala ośrodek pomocy społecznej, na podstawie analizy kosztów realizacji tego zadania.

Praca socjalna - działalność zawodowa mająca na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi. Praca socjalna polega na udzielaniu informacji, wskazówek i pomocy w zakresie rozwiązywania spraw życiowych osobom, które dzięki tej pomocy będą zdolne samodzielnie rozwiązywać problemy będące przyczyną trudnej sytuacji.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Kuryłowie, znajdujący się pod adresem 37-303 Kuryłówka 114 - strony przyjmuje się od poniedziałku do piątku w godzinach od 7:30 do 15:30

Tryby postępowania w sprawach pomocy społecznej - w skrócie

Tryb działania w sprawach pomocy społecznej określają przepisy Kodeksu Postępowania Administracyjnego i Ustawy o pomocy społecznej.

Obowiązująca procedura składa się z następujących etapów:

1. Zgłoszenie wniosku o udzielenie pomocy: - osobiste, pisemne zgłoszenie do pracownika socjalnego właściwego dla miejsca zamieszkania (zgłoszenie może nastąpić z urzędu lub może go dokonać przedstawiciel ustawowy lub inna osoba za zgodą ubiegającego się o pomoc),
2. Wywiad środowiskowy (rodzinny) przeprowadzony przez pracownika socjalnego w miejscu zamieszkania osoby lub rodziny zamieszkałej,
3. Udokumentowanie sytuacji osobistej i majątkowej oraz powodów ubiegania się o pomoc,
4. Ustalenie przez pracownika socjalnego wspólnie z osobą zainteresowaną wstępnego planu działań i pomocy, zawniósowanie pomocy,
5. Podjęcie decyzji przez Dyrektora GOPS o zakresie, formie i terminie udzielania pomocy,
6. Wydanie decyzji przez Dyrektora GOPS w formie pisemnej i dostarczenie jej adresatowi za zwrotnym potwierdzeniem odbioru,
7. Po uprawomocnieniu się decyzji - realizacja pomocy.

Złożenie wniosku

Postępowanie w sprawach świadczeń pomocy społecznej wszczynane jest na wniosek osoby zainteresowanej, bądź innej osoby zainteresowanej, bądź za zgodą osoby zainteresowanej lub jej przedstawiciela ustawowego. Ośrodek przyjmuje także wszelkie zgłoszenia od osób, instytucji i organizacji społecznych, dotyczące konieczności udzielania pomocy każdej osobie lub rodzinie na terenie gminy Kuryłówka, znajdującej się w trudnej sytuacji życiowej niezdolnej do samodzielnego zaspokajania np. potrzeb bytowych. Pomoc społeczna może być również udzielana z urzędu, za zgodą osoby zainteresowanej lub jej pełnomocnika.

Wywiad środowiskowy

Podstawą udzielenia pomocy jest wywiad środowiskowy sporządzony w miejscu zamieszkania osoby ubiegającej się o pomoc, a w sprawach niecierpiących zwłoki, w miejscu pobytu osoby ubiegającej się. Brak zgody na przeprowadzenie wywiadu jest równoznaczny z rezygnacją z pomocy społecznej. Celem wywiadu środowiskowego jest rozeznanie sytuacji bytowej, rodzinnej, zdrowotnej i mieszkaniowej osoby (rodziny) ubiegającej się o pomoc. Osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej są zobowiązane do współudziału w rozwiązywaniu ich trudnej sytuacji życiowej. Pracownik socjalny przeprowadza wywiad środowiskowy w ciągu 14 dni od daty wszczęcia postępowania, a w sprawach pilnych w terminie 2 dni. Strona występująca o pomoc powinna zgromadzić dokumenty stanowiące podstawę ustalenia jej danych personalnych, stanu zdrowia, sytuacji rodzinnej i materialnej. W trakcie przeprowadzania wywiadu środowiskowego, w porozumieniu z klientem ustalany jest plan pomocy. Ustalenia zostają zawarte w kontrakcie socjalnym, jeżeli odpowiadają celom i możliwościom pomocy społecznej. Ponadto konieczne jest rozeznanie sytuacji materialno-bytowej u najbliższej rodziny zamieszkującej oddzielanie (małżonek, zstępni, wstępni) pod kątem możliwości udzielenia pomocy osobie ubiegającej się o świadczenia - co wynika z art. 103 ustawy o pomocy społecznej.

Pracownicy socjalni na wniosek Sekcji Świadczeń Rodzinnych przeprowadzają również wywiad środowiskowy u dłużnika alimentacyjnego

Kontrakt socjalny

Kontrakt socjalny to pisemna umowa zawarta z osobą ubiegającą się o pomoc, określająca uprawnienia i zobowiązania stron umowy (osoby zwracające się o pomoc, pracownika socjalnego). Zawarcie kontraktu socjalnego ma na celu określenie sposobu współdziałania w rozwiązywaniu problemów osoby lub rodziny, która znalazła się w

trudnej sytuacji życiowej, z uwzględnieniem możliwości wykorzystania zasobów środowiska lokalnego. Kontrakt zawiera opis sytuacji życiowej lub rodziny oraz opis działań koniecznych do podjęcia przez nią, a także formę, zakres i czas udzielonej przez ośrodek pomocy.

W kontrakcie odnotowuje się również wszystkie uwagi, dotyczące realizacji kontraktu. Okres, na jaki zawierany jest kontrakt dostosowywany jest z jednej strony do sytuacji życiowej, w jakiej znajduje się osoba zawierająca kontrakt, a z drugiej - do form wsparcia, zaproponowanych przez Ośrodek. Klient otrzymuje jeden egzemplarz kontraktu.

Wymagane dokumenty

Osoby i rodziny ubiegające się o pomoc z Ośrodka Pomocy Społecznej są zobowiązane do udokumentowania swojej sytuacji bytowej. Wiąże się to z koniecznością dostarczenia przez osoby ubiegające się o pomoc zaświadczeń i oświadczeń itp. Szczegółowych informacji w każdym indywidualnym przypadku udziela właściwy pracownik socjalny w trakcie zgłaszania się o pomoc lub w trakcie przeprowadzania wywiadu środowiskowego. Wywiad środowiskowy, dokumenty wymagane przy przyznaniu pomocy społecznej i decyzje administracyjne, na podstawie których następuje realizacja zaplanowanych świadczeń, a także inne pisma przychodzące i wychodzące z Ośrodka, dotyczące danej osoby (rodziny), przechowuje Ośrodek i stanowią one dokumentację klienta od początku jego korzystania z pomocy społecznej.

1. Osoba zatrudniona - zaświadczenia z zakładu pracy o osiąganych dochodach netto (po odjęciu podatku i składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne) za miesiąc poprzedzający datę złożenia wniosku,
 2. Osoba niepełnosprawna - odcinek z renty z poprzedniego miesiąca oraz dodatkowo jeden z wymienionych dokumentów do wglądu:
 3. orzeczenie Komisji do spraw Inwalidztwa i Zatrudnienia,
 4. orzeczenie Powiatowego Zespołu do spraw Orzekania o Niepełnosprawności (dawnych Powiatowych Zespołów ds. orzekania o Stopniu Niepełnosprawności (dawnych Powiatowych Zespołów ds. Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności)
 5. orzeczenie Lekarza Orzecznika z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych,
 6. Emeryt - odcinek z emerytury z poprzedniego miesiąca,
 7. Uczeń szkoły średniej lub student - zaświadczenie potwierdzające status ucznia (studenta) z zaświadczeniem wysokości ewentualnie pobieranego stypendium socjalnego lub naukowego lub zaświadczenie o wysokości wynagrodzenia z praktyk.
 8. Osoba posiadająca gospodarstwo rolne - zaświadczenie o ha przeliczeniowych rolnych, bądź nakaz płatniczy za łączne zobowiązanie pieniężne w sprawie wymiaru podatku rolnego.
- Dochody muszą być potwierdzone (zaświadczenie z zakładu pracy lub odcinek z renty albo emerytury). Nie wystarczy samo oświadczenie o dochodach osoby ubiegającej się o pomoc.

Kiedy zasiłek nie zostanie przyznany ?

1. jeśli dochód osoby starającej się o pomoc jest wyższy od wynikającego z ustawy o pomocy społecznej (tzw. "kryterium dochodowe") lub nie zachodzą szczególne okoliczności do przyznania pomocy,
2. jeśli standard życia przewyższa zadeklarowane dochody,
3. jeśli nie zostaną złożone wszystkie dokumenty potwierdzające osiągnięte dochody i stan zdrowia,
4. jeśli ubiegający się o pomoc nie współpracują z pracownikiem socjalnym w zakresie wykorzystania własnych możliwości i uprawnień,
5. jeśli pracownik socjalny stwierdzi np. marnotrawstwo pieniędzy, alkoholizm, uchylenie się od pracy.

Odwołanie się od decyzji

Decyzję o przyznaniu pomocy podejmuje i podpisuje Dyrektor Ośrodka Pomocy Społecznej, w którym ubiegamy się o pomoc. Odwołanie składa się 14 dni od daty decyzji do Samorządowego Kolegium Odwoławczego za pośrednictwem Dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej.